

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΕΡΜΑΝ ΜΕΝΚΕΣ

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ

Εβραϊκή παράδοσις

«Ισχαντόλ βεισχαντόξ σιέχ ρασιό...»
 «Έτσι άρχίζει μιá παλιή Εβραϊκή προσευχή, που συμπεραλιώνεται μαζί με άλλες πολλές στα κτρινιασμένο παλαιό προσευχητάριο. Είναι ή προσευχή των πεθαμένων. Δοξάζει τόν Άντοναί, τόν μονάρχιο Θεό που υπάρχει επάνω στους ούρανούς και που παίρνει τις ψυχές των ανθρώπων, όταν τελειώσουν ή μέρες τους.

Τήν προσευχή τού Καντόξ τή διαβάθουν επί ένα δόλοκληρο χρόνο για τόν πεθαμένο τους στη συναγωγή. Δέν επιτρέπεται μόνον να τή διαβάσει γυναίκα, κ' άς εινε κόρη, κ' άς εινε ή γυναίκα ή ή μητέρα τού πεθαμένου.

Και όμως τήν προσευχή τού Καντόξ συνέηη κάποτε να τή διαβάσει με δάκρυα στα μάτια, με πνιγμένη φωνή, τριάντα δόλοκληρα χρόνια, μιá γρηά γυναίκα, για τόν μονάρχιο παιδί της που τής ελεγε πέναντι...

Υπάρχουν και πεθαμένοι, για τούς οποίους δέν επιτρέπεται να διαβάσει αυτή ή προσευχή. Και αυτοί είναι όσοι άφησαν τή λατρεία τού Άντοναί, τού μονάρχιου Θεού που υπάρχει στους ούρανούς, κ' όσοι ατοκτόνησαν. Γι' αυτούς ποτέ δέν προσεύχεται ο καλόξ Έβραίοξ.

Και όμως κάποτε, έναξ γέροξ πατέραξ, διάβαζε μιá φορισμένη μέρα τó χρόνο τήν προσευχή τού Καντόξ για μιá πεθαμένη, που ώστόσο ήταν άκόμα άνάμεσα στους ζωντανούξ. Ό γέροξ αυτόξ ήταν ο Φέρελε Ζεγκιά, και διάβαζε τήν προσευχή τού Καντόξ για τή μικρότερη κόρη του, τή Χαντάσα. Γι' αυτόν ή κόρη τού ήταν πειά πεθαμένη. Γιατί ελεγε άπαρηγή τή θρησκεία τού πατέρα της και γιατί ελεγε σταθή άπιστη κ' απέναντι στον ίδιο.

Ό Φέρελε άναβε τού καντήλι στο σπίτι του, σάν να ελεγε κανένα πεθαμένο, έπειτα γονάτιζε στη μέση του δωματίου του και άνοιγε τó παπτάσιο και κτρινιασμένο προσευχητάριο. Και τότε τή χλωμά τού χείλι άρχιζαν να σαλεύουν, ενώ έδιάβαζε τήν προσευχή των νεκρών :

«— Ισχαντόξ βεισχαντόξ σιέχ ρασιό...»

Η Χαντάσα ελεγε φωνε από τó πατρικό της σπίτι, χωρίς κανείς να ξέρη που ελεγε πάλι. Τού άκουον τήν ανάστησε παντού ο πατέραξ της, ή Χαντάσα ελεγε γίνει άφαντη. Μιά μέρα, τέλος, τήν ξαναειδε να βαδίζει συντοριά με μερικέξ κολογούέξ.

Τά μάτια τού Φέρελε άνοιξαν από κατάληξι. Και μηχανικά άβλισε τά χείρια του προς τó μέρος της. Μιά πνιγμένη φωνή τού ξέφευγε από τή χείλι :

— Χαντάσα !

Μά ή Χαντάσα έγούσις άμέσωξ άλλο τó ώμοφορο πρόσωπό της. Και τó τρυφερό της βλέμμα δέν θέλησε ν' άντικρύσει καθόλου τά όρθά νοητα μάτια τού πατέρα της.

Ό Φέρελε έμεινε άνισξ στιγμέξ κωροφωμένος εκεί στη θέσι του. Έπειτα σήκωσε άποφασιστικά τó κεφάλι του, που τó κρατούσε γυρτό, και πήρε τó δρόμο που έφευγε στο σπίτι του. Άπ' εκείνη τή στιγμή ή Χαντάσα δέν ήταν πειά παιδί του... Ελεγε άλλαζοπιστήσι, ελεγε άπαρηγή τή θρησκεία των πατέρων της...

Όλοι στην Έβραϊκή συναγωγή τήν ήξεραν τή Χαντάσα. Τήν επινόμαζαν ετοιμηχέσις. Τόσο περιήρανε μιá και τόσο παράξενη όμορφιά ελεγε ή κόρη τού Φέρελε. Και τόσο άριστοκρατικό ήσαν οι τρόποι της. Ήταν ή μικρότερη άπ' όλες τισ κόρες τού Φέρελε, μόλιξ δέκα έφτά χρόνια τότε. Όλεξ ή άλλεξ αδελφέξ της ήσαν παντρεμένες.

Ό Φέρελε τήν ελάτρεινε. Τήν αγαπούσε περισσότερο άπ' όλα τά πολύτιμα άρχαϊκά πράγματα, που ελεγε στο σπίτι του, τά παπτάσια ιερά βιβλία που διάβαζε κάθε βράδι και κάθε Σάββατο, από τó πρωί ώξ τή νύχτα. Η Χαντάσα μεγά-

λοσεχωρίξ μητέρα, άνάμεσα σ' όλα αυτά τά άρχα και πράγματα, που ο Φέρελε ελεγε σπιθαγμένα στο σπίτι του και στο παλαιοτάλειο του.

Μιά παράξενη λάμψη έβγαυε άπ' τή χρυσά και τή άσημένια άντικείμενα κ' άπ' τά πολύτιμα πετράδια που έδοτόλιζαν μερικά άπ' αυτά. Υαίχχαν εκεί στέμματα και διαδήματα, που φορούσαν ή γυναίκεξ σέ άλλεξ μακρινέξ εποχέξ, κίβωτα στολισμένα με φίλντιο, άρχαϊκέξ έπιγραφέξ και παλιά προσευχητάρια με κτρινιασμένα φύλλα.

Ό Φέρελε ήταν ξακουστόξ σέ όλα τόν κόσμο για τισ άρχαιοτήτεξ του και ίδιωξ για τά παλιά ρολόγια που ελεγε και που χτυπούσαν τισ ώρεξ με μουσική. Μά εινε και ένα άλλο κειμήλιο άκόμα ο Φέρελε, κλεισμένο σέ μιá ιδιαίτερη βιτρίνα : Ήταν ένα πολύτιμο άστραφτερό φέρεμα που φορούσε στα παλιά χρόνια μιá Πολωνίδα πριγκίπισσα.

Η Πολωνίδα αυτή πριγκίπισσα πέθανε πολύ νέη και ήταν άληθινά μιá άγία κόρη. Σάν παραμυθένιο ήταν τó φέρεμά της αυτό. Αυτό δόλοκληρο άίνωξ ελεγε περάσει από τότε που τó φορούσε, με τή χρωμάτá του ήσαν άκόμα άστραφτερά και τά πλουμιά του ελαμταν άκόμα. Όταν κανέναξ πλούσιωξ άγοραστήξ έμπαινε στο μαγαζί τού Φέρελε, εκείνοξ άφού τού έδειχνε διάφορα πράγματα, τού έλεγε στο τέλος τισ άκόλουθεξ στερεότυπεξ λέξειξ :

— Περάστε τώρα να ιδете και τó φέρεμα τής όμορφηξ κ' νέηξ πριγκίπισσαξ που κομμάτια τώρα μέσα σ' ένα άσημένο φέρετο, σ' ένα παλιό, πολύ παλιό μοναστήρι. Εινε μιá μαγεία !...

Η Χαντάσα τά άκουσε πολλέξ φορέξ αυτά τά λόγια. Και μιá μέρα που ο πατέραξ της έβλεπε από τó αρχαιοτάλειο του, ξεκρίμασε άπ' τή βιτρίνα τó φέρεμα τής πριγκίπισσαξ, τó φέρεσε και κτυπήθηκε επετα με περιέργεια σ' ένα μεγάλο καθρέφτη. Και τότε ή ίδια άόρασε με τήν όμορφιά της !

Μιά γοητεία και μιá λαχτάρα άλλόκοτη τήν κατέλαβε από τότε. Άρχισε να θεοσιχά τó στο τόν έαυτό της για μιá άγία πριγκίπισσα. Και όλα γύρω της άρχισαν σιγά-σιγά να τής γίνοντα ξένα κ' ο πατέραξ της άκόμα, που τήν αγαπούσε τόσο πολό. Ένόμιζε πώξ από όλα έβρινα τά άρχαϊκά πράγματα έβγαυε μιá φωνή, μιá γνωομη φωνή, που τήν καλούσε. Και συχνά τήν έβλεπαν να στέχη έμπροξ της στήν άνοιχτή πόρτα ένόξ μοναστηριού, που ήτον λίγο έξω από τήν Πολιτεία και να άκούη τισ μελωδιέξ που ερχότανε από μέσα.

Ποιόξ μπορεί να έμβαθύνη στα μυστικά της μαγείας ;

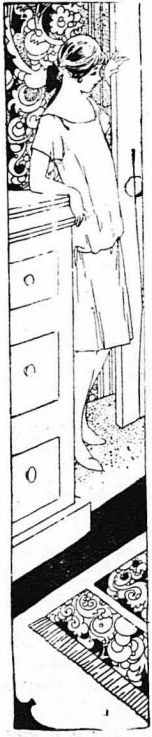
Μιά μέρα χάθηκε ή Χαντάσα από τó πατρικό της σπίτι και επί μιá ολόκληρη έβδομάδα δέν ξαναεφανε πουθενά. Ό Φέρελε τήν ανάζητησε, μά δέν τήν βρήκε. Και τότε άρχισε να παρακαλή τόν Άντοναί να τού ξαναστειλή τήν πολυαγαπημένη τού κόρη. Νύχτεξ δόλοκληρεξ καθότανε έμπροξ στα θεικά, τά κτρινιασμένα βιβλία και έδιάβαζε και προσευχότανε και ή θεοποτασκαλιούσε. Μά ή μέρες περνούσαν και ή Χαντάσα δέν φαινότανε πουθενά.

Ό Φέρελε άρχισε να συλλογίζεται, τι άμαρτίεξ ελεγε κάνει στη ζωή του, για να τόν έδικείται μ' άλλον τόν τρόπο ο Θεόξ. Γιατί είναι νόμοξ στήληξ τά παιδιά να πλινθύνουν τισ άμαρτίεξ των γονιών τους. Ποιόξ ξέρει τι θα ελεγε κάνει ; Ποιόξ ξέρει άν ο Θεόξ δέν τον τιμωρούσε, γιατί έμπροκόντανε για να κερδίση χρισόφι, ιερά άντικείμενα και βιβλία θεικά ;

Μιά μέρα άντάμωσε στο δρόμο τόν πιό γοητάειο ραββίνο που ύπηρχε στην Πολιτεία. Τόν σταμάτησε και τού διηγήθηκε τόν πόνο του. Έκείνοξ τόν άκουσε με προσοχή και τού άποκρίθηκε :

— Μην άτελειψεσαι, Φέρελε, θά γυρισή κοντά σου ή κόρη σου. Ό Θεόξ δέν σε έγκατέλειψε, ώποξ φοβάσαι...

Και ο Φέρελε περίμενε έτσι. Μακρινέξ, πολύ μακρινέξ εινε ή μέρες τής προσμονήξ. Και περίμενε, ώποπι μιá μέρα ξαναειδε τήν κόρη του. Τήν ξαναειδε στην πλατεία, τριγωνομένη από γυναίκεξ τού Σατανά, από μαυροφορεμένηξ κολόγυρεξ ! Και από τότε, άν και ήξερε πώξ ή

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΓΓΑΣΤΡΙΜΥΘΩΝ

Τί είναι οι εγγαστριμυθοί. Πώς καταρθάνουν ν' αλλάξουν τη φωνή τους και να τήν κάνουν να φωνάξει; πώς προέρχεται από μακριά... Ο ρόλος των στην αρχαιότητα. Ένα ποτάμι που... χαιρετάει τον Πυθγόρα!... Οι εγγαστριμυθοί στους άγριους λαούς. Όπου μιλάνε τα ξύλινα αγάλματα και τα ραβδιά!... Άγριες εκδικησεις εγγαστριμυθών. Τί διηγούνται οι εξερευνητές. Τα κόλπα του Βραβανών. Η μέθοδος της φωνής του... μακαρίτου! Τα δώματά του κλπ.

ΠΩΣ ξέρετε, εγγαστριμυθοί καλούνται οι άνθρωποι, οι οποίοι μιλούν με την κοιλιά και νομούνται διάφοροι φωνείς, εις τρόπον όσπερ να νομίζει κανείς ότι μιλάει άλλος αντί αυτών. Κατά την αρχαιότητα οι εγγαστριμυθοί έλάβαιναν μέρος στα μυστήρια των ειδωλολατρικών θρησκειών, ό δε κόμος εις την εντύπωση ότι οι ίδιοι αυτοί προσφερόμενοι χρησιμοί έβγαζαν από σπύλα, βράχους, αγάλματα, ξύλα κλπ. Έτσι οι εγγαστριμυθοί έπασαν σπουδαίο ρόλο στους ναούς της Περσίας, της Αιγύπτου και της Ελλάδος. Αναφέρεται σχετικώς ότι κάποτε, ό Απολλώνιος άκουσε να βγαίνει μια άδωνάτη, αλλά καθαρή γυναικεία φωνή, μέσα από ένα δένδρο!... Έπειτα όταν ό Πυθγόρας περιούσε μια μέρα τον ποταμό Νέσο, άκουσε να βγαίνει από το νερό μια φωνή πουέλεγε: «Χάιρε, Πυθγόρα!» Όλα αυτά δεν ήμπορούν να εξηγηθούν βέβαια παρά διά της άναμίζουσας εγγαστριμυθών.

Αλλά και στους άγριους λαούς άπαντώνται εγγαστριμυθοί. Ο εξερευνητής Λαβ άναφέρει ότι στα 1701 στη νήσο του Άγιου Θωμά, κάποιος μαύρος, έκανε να μιλάει ένα χονδροειδές πήλινο άγαλμα κ' ένα ραβδί που κρατούσε ένας άλλος ίθαγενής. Έπειδή όμως έζηληφθη από των ίθαγενών ως μάγος, καταδικάσθη να καίη ζωντανός!

Κάποιος Είρωπαίος μηχανικός, ό οποίος είχε έπισκεφθή από έτον την φυλήν 'Αχαντίς, διηγείται ότι παρευρέθη στην άκόλυθη σπηγή: Μια μέρα έτυχε να πεθάνη κάποιος νέος και ό θάνατός του άπεδόθη σε μαγείες. Τότε διά ή φυλή συναθροίστηκε σε μια μεγάλη καλύβα, όπου είχε στηθή ένα άκαλαίσθητο ξύλινο όμοιωμα, τό οποίο παριστάει τό νεκρό και είχε περιβληθή με τά ρούχα του και τά κοσμημάτά του, που προτιμούσε εκείνος όταν ζούσε. Έπειτα από μερικά διατυπώσεις ό μάντις της φυλής πήγε και στάθηκε κοντά στη άγάλα. 'Αφού έφραζε κ' έχόρνευε κάμποση ώρα, γύρισε πάλι τό όμοιωμα που παριστάει τον νεκρό και τό έρώτησε:

- Είσα εξαοριστημένος από την κηδεία που σου κάναμε και από τις τιμές που σου άποδόσαμε;
- Μάλιστα! άπάντησε τό ξύλινο άγαλμα.
- Τώρα, εξακολούθησε ό μάντις, χωρίς να δείξη την παρακλήρη έκπληξη, να μάς ειπής ποιός σου άφήσεσε τη ζωή.

Και άρχισε να απαγγέλλη ένα-ένα τά δνόματα όλων των ανθρώπων της φυλής, στί όποια τό άγαλμα άπάντησε άρνητικώς. Όταν όμως ό μάντις έπρόφερε τό όνομα κάποιου προστυχιμένου, ό όποιος τότε καθόταν στο στομάχι, γιατί δεν είχε ποτέ φάει όδρα όπως οι άλλοι άγριοι, τό άγαλμα, άπάντησε με καθαρή φωνή:

- Ναί, αυτός με σκότισε!... Τότε έπιασαν τον ύποδειχθέντα, τον έδεσαν και τον έθανάτωσαν, ύστερα από φορικά βασανιστήρια.

Φαίνεται λοιπόν ότι ό μάντις των 'Αχαντίς ήταν εγγαστριμυθος και εκδικήθηκε ή αυτόν τό σατανικό τρόπο των έγχθρο.

Έπειτα στην Κίνα οι μάντις έκέρφουν χρησιμούς, οι όποιοι βγαίνουν δίπην από τό στόμα των αγάλματων του Βούδα, ενώ στην πραγματικότητα βγαίνουν από τό δικό τους.

Ο εξερευνητής Ρογούζινσκύ ήπηρεσε αιάπατη μάστιγ μιάς θρησκευτικής τελετής, ή όποια έγινε κάποτε σε μια νήσο των δυτικών παραλιών της Αφρικής. Όλοι οι ίθαγενείς είχαν μαζευθή εκείνη την ήμερα στην είσοδο ενός σπηλαιού άφιερωμένου στο θεό Ούμον. Ο μάντις των, ό όποιος καθώς θα δοίμε παρακάτω, ήταν εγγαστριμυθος, στεκόταν μπρός στην είσοδο και έδέχεται τά δώρα που κατέβηταν οι κάτοικοι στα πόδια του, παρακαλώντας τον να ρωτήσει τό θεό για τις ύποθέσεις των...

Ο μάντις στην άρχη έδεινε μεγάλη ταραχή, πράγμα που έσημαινε ότι ελήθοιςε τό πνεύμα του θεού. Έπειτα άκούστηκε μια βρον-

κόση του ζή, όπόσηο την θεωρούσε νεκρή και πεθαμένη. Και κάθε μέρα ό Φέρελε άναβε τό καντήλι στο σπίτι του, σαν να είχε κανένα

πεθαμένο εκεί μέσα, έπειτα γονάτιζε στη μέση του δωματίου του και άνοιγε τό παμπάλαιο και κτηνισασμένο προσευχητάριο. Και τότε τά χλωμά του χείλη άρχιζαν να σαλεύουν, ενώ έδιάβαζε την τρομερή προσευχή των νεκρών: 'Ισχαντόλ, βεισχαντός σιμέχ ραμπό...» ΕΡΜΑΝ ΜΕΝΚΕΣ

τηρή φωνή που φωνάνταν σαν νάβγαζε από τά έγκυατά της γής. 'Η φωνή αυτή άπάντοσε με τί σειρά στις έρωτήσεις όλων των άγριων. Κι' όταν ή τελετή τελείωσε, περισσότερο βακουποιημένοι από τις άπάντησεις του θεού Ούμον ήσαν εκείνοι που είχαν όδσει τά καλύτερα δώρα στο μάντι.

Μια άνάλογη ιστορία μάς διηγείται και ό πλοίαρχος Μόν, ό όποιος έταξείδευε πολύ στα βόρεια μέρη. Μια μέρα ανέβηκαν στο πλοίο του μερικοί Έσκιμώοι, μαζί με τό μάντι τους. Ο τελευταίος κατόπι σχετικόν παραλήθησε και αφού προηγουμένως έλαβε όρεκτά δώρα, έδέχθηκε να επικοινωνή με τό θεό «Τόργκα», στον όποιο πιστεύουν οι ίθαγενείς των μερών αυτών. Έπιπλέον λοιπόν στην καρτίνα του πλοίαρχου κ' έόθισαν όλα τά φώτα. Ο μάντις άρχισε πρώτα να ψάλλη μεγαλοφώνως κ' έπειτα να χορεύη απροσφωνώντας σαν μεθυσμένος και καλώντας τό θεό. Σιγά-σιγά ή φωνή του γινόταν ύπόφωνη και φωνόταν σαν νάβγαυνε από κάτω από τό καστρώμα. Έπειτα ή φωνή άρχισε να άκουαίνεται και να γίνεται πιο άδωνάτη. Σε λίγα δεκτερόλεπτα άκούστηκε έντελής διαφορετική, έντελής άλλαγμένη και συνδυασμένη από σφουζήματα, κραυγές και στεναγμούς. Έπειτα κ' ή φωνή αυτή άπεκαρτήθη σιγά-σιγά σαν την πρώτη, και τί διαδέχθηκε, σε λίγο, ένα διαπεραστικό σφύριγμα...

Έπειτα και κατά τό μεσάιον ήπρηξαν πολλοί εγγαστριμυθοί. Στην Ιταλία βρισκόταν μια γρηή, ή όποια συνουλούσε μεγαλοφώνως μετά τό δείπνο... Καθώς όμως άπεδείχθη άόρεγτρα, ή γρηή αυτή ήταν εγγαστριμυθη.

Άλλη μια γυναίκα στην Λισαβόνα άλλαξε τη φωνή της με τέτοιον τρόπο, όστε όποιος την άκουσε νόμιζε πως ή φωνή βγαίνει άλλοτε από τό πόδι της, άλλοτε από τό χέρι της, άλλοτε από τον τράχηλό της και άλλοτε από διάφορα μέρη του σώματός της! 'Η γυναίκα αυτή συνδεδεγέτο συχνά με κάποιον άόρατο πνεύμα, τό οποίο άπάντοσε με καθαρή φωνή στις έρωτήσεις της. Σε λίγους καρδιό την έπιασαν και την καταδικάσαν να καίη ζωντανή, γιατί είχε κατηγορηθή ως μάγισσα. Τίς έχαρσίθηκε όμως ή ζωή και έξωρίσθηκε στη νήσο του Άγιου Θωμά, όπου έμεινε μέχρι του θανάτου της.

Την ίδια εποχή ήρμισε κ' ένας άλλος εγγαστριμυθος όνοματι Πέτρος Βραβανών, πρώην διακιμπίλος τό βασιλείου Φραγκίσκου του Α'. Από τά πολλά του κατορθώματα αναφέρουμε μόνον ένα: Κάποτε άγάτησε μια πλούσια και όμορφα νέα από τό Παρίσι, όραφνη από πατέρα και την έ-

ζήτησε γυναίκα του από τη μητέρα της, ή όποια όμως άρνήθηκε να δώσει τη συγκατάθεσή της. Τότε ό Βραβανών, για να έπιτύχη, κατέφερε στο έξής σατανικό τέχνασμα: Μια μέρα που βρισκόταν μαζί με τη νέα και τη μητέρα της στο σπίτι τους, άκούστηκε έξωρα ή φωνή του πεθαμένου σιγύλου να λέη με παραόνο:

- Γυναίκα μου, δεν ξέρετε τί βασανιστήρια υποφέρω έδώ στο Καβαρτήριο, μόνο και μόνο επειδή διατάζεις και δεν δίνεις την κόρη μας γυναίκα του Βραβανών, ό όποιος εινε πολύ καλό παιδί και σου την έζητησε τόσες φορές.

'Η καίμενη ή χήρα άναγαστίστηκε να επικοινωνή στην έντολή του μακαρίτου σιγύλου της, ή όποια της διεδίδασθη, χωρίς να τό αντιληφθή, από τό στόμα του ύπομηφιου γαμβρού κ' έδέχθηκε να γίνη ό γάμος. 'Αλλά μετά ένα έξάμηνο ό Βραβανών έφαγε όλόκληρη την περιουσία της σιγύλου του και άνεχώρησε για τη Λυών, όπου δεν έλησημόνησε την παλιά τέχνη του. Στη Λυών κατοώρτισε να εξαπατήση έναν τραπεζίτη και να τον πάρη ένα ποσό αρκετά σημαντικό, διά της μεθόδου της φωνής του μακαρίτου. Για να πείση τον τραπεζίτη, έμμήθη τη φωνή του πατέρα του, ό όποιος είχε πεθάνει από πολλού:

- Δώσε, παιδί μου, είτε ή φωνή του μακαρίτου στον πλούσιο τραπεζίτη, δώσε τά χρήματα που σου ζητάει ό Βραβανών, αν θέλεις να με άνακουρίσεις έδώ που βρισκόμα!...

Κι' ό άφελής τραπεζίτης έπίστεψε, σιγανήθηκε κ' ελήθησε, με τό παραπάνο μάλιστα!...

ΙΝΔΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- Τους ύπηρετές σου τους γνωρίζεις στην έρωσία τους, τους φίλους σου στη δυστυχία σου και τη γυναίκα όταν χασίς τά πλούτη. Με πρώτο άγέρι εινε εύκολο να κάνεις τον πλάτο.

